

ת"פ 59966/12/16 - מדינת ישראל נגד ר.ש.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע
ת"פ 59966-12-16 מדינת ישראל נ' ש' (עציר)

המאשימה	כבוד השופט אהרון משניות מדינת ישראל	בפני בעניין:
הנאשם	נגד ר.ש. (עציר)	

גזר דין

א. כללי

הנאשם הורשע על פי הודאתו, בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של שוד ובעבירה נוספת של העלבת עובד ציבור. מכתב האישום שבפני עולה כי בתאריך 14.12.2016 הגיע הנאשם לפיצוציית "טופמרקט" (להלן "הפיצוזה") בעיר אילת, בה עבדה המתלוננת, הנאשם ניגש אליה, איים עליה והפציר בה למסור את הכסף תוך שהוא מרים את חולצתו במטרה להפחידה. לאחר שהמתלוננת סברה כי הנאשם נושא על גופו סכין, היא מסרה לידי סכום של ₪ 460. הנאשם וידא כי אכן זהו הסכום הנמצא בקופה, אסף את הכסף ועזב את המקום.

בעקבות האירוע הנ"ל, נעצר הנאשם והובא להארכת מעצרו בבית המשפט השלום באילת. בתום הדיון בעניינו פנה הנאשם אל טוען המעצרים מטעם משטרת ישראל והחל לקללו באומרו לו: "בן זונה אני עוד אזיין אותך, אני אשתחרר ואשב עליך ארבע שנים".

ב. טענות הצדדים

ב"כ המאשימה טען, כי יש לשקול לחובתו של הנאשם את העובדה כי ביצע בעבר עבירה דומה, וכי תלוי ועומד נגדו עונש מאסר מותנה של 4 חודשים מת"פ 57528-05-14 מבית המשפט לנוער באשקלון. ב"כ המאשימה הוסיף עוד כי אין המדובר בעבירה שבוצעה על רקע פיתוי רגעי, אלא בעבירה מתוכננת אשר יש בה כדי להעיד על חומרת העבירה ועל חומרת הפגיעה בערך החברתי. לדבריו, לא ניתן להתעלם מהעובדה כי מדובר בשוד של מתלוננת, הנמצאת לבדה במקום האירוע, בשעה בוקר מוקדמת, שמצאה עצמה קורבן למעשיו של הנאשם, תוך הטלת אימה והותרת צלקת בנפשה. לכן סבור ב"כ המאשימה כי מתחם הענישה הראוי לעבירת השוד בנסיבות שלפנינו הוא בין שנתיים לארבע שנות מאסר בפועל.

אשר לאישום השני, טען ב"כ המאשימה כי מדובר בעבירה חמורה, אשר יש בה כדי לפגוע בעובדי ציבור שעושים מלאכתם נאמנה, ולכן נדרשת ענישה מרתיעה. לדבריו, מתחם העונש ההולם בנסיבות האירוע נשוא כתב האישום נע בין מאסר מותנה עד ל 6 חודשי מאסר בעבודות שירות.

אשר לנסיבותיו של הנאשם, הפנה ב"כ המאשימה לתסקיר שירות המבחן, ממנו עולה כי הנאשם אינו בשל להתמודד עם גורמי הטיפול וגורמי הסמכות במסגרת אינטנסיבית, וכי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות עוברת חוק מצדו גם בעתיד. לכן, נמנע שירות המבחן מהמלצה שיקומית בעניינו.

ב"כ המאשימה ציין בטענותיו כי גילו הצעיר של הנאשם ומסכת חייו נלקחו בחשבון במסגרת קביעת מתחם העונש ההולם, וזאת ככל שהדבר נוגע להבנת הפסול שבמעשים. עם זאת, התכנון המוקדם והתעוזה שגילה הנאשם מלמדים על כך שיש ליחס משקל נמוך לנסיבה זו. לפיכך, טען ב"כ המאשימה כי מתחם הענישה ההולם בנסיבות האירוע הראשון נשוא כתב האישום נע בין שנתיים לארבע שנות מאסר בפועל, ובהעדר המלצה שיקומית לא ניתן לסטות ממתחם הענישה.

לעומת זאת, ב"כ הנאשם הדגיש בטיעונו, כי למעשיו של הנאשם לא קדם תכנון מוקדם וגם לא היה שימוש בנשק. מבלי להקל ראש בחומרת המעשים, מדובר במעשים שנעשו בהיותו שתיו ונתון במצוקה בגלל מחסור בכסף. ב"כ הנאשם ציין עוד כי הנאשם מעוניין לפצות את המתלוננת וכי צר לו על האירוע נשוא כתב האישום.

אשר לנסיבות חייו של הנאשם, ציין בא כוחו כי כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן מדובר במי שמגיל צעיר מאוד חווה פגיעה קשה במסגרת בית הספר, חווה אלימות מצד אביו ואף ננטש על ידי אמו. בעקבות כך, הפך הנאשם "לילד מזוודה" כשהיחיד שנתר לצדו היה סבו. ב"כ הנאשם התנגד להמלצות התסקיר וטען, כי המסקנה אליה הגיע שירות המבחן, לפיה לא ניתן לשלב את הנאשם במסגרת סגורה על רקע העדר מפקח כונן, הינה שגויה ומן הראוי היה לעשות מאמצים נוספים.

ב"כ הנאשם ביקש לשקול לזכותו את גילו הצעיר, ואת העובדה שהודה, הביע חרטה, וחסך זמן שיפוטי יקר וגם את עדותה של המתלוננת, והוא מביע רצון ונכונות להשתקם. בסופו של דבר טען ב"כ הנאשם כי מתחם הענישה הראוי בנסיבות שלפנינו נע בין 6 ל-18 חודשי מאסר, כשהוא סבור שהעונש הראוי לנאשם נע בין 6-12 חודשי מאסר, מאסר על תנאי מתון והימנעות מקנס כספי.

ג. דיון והכרעה

לא יכולה להיות מחלוקת בדבר חומרת העבירות שבהן הורשע הנאשם. עבירת השוד טומנת בתוכה פגיעה קשה בערכים בסיסיים, ובכללם ביטחונו של היחיד וכן תחושת הביטחון והסדר הציבורי. מדובר אומנם בשוד חד פעמי, שבוצע על ידי הנאשם לבדו, ללא שימוש בנשק, וללא אלימות מצדו, על רקע מצוקה כספית, שגם הניב בסופו של דבר סכום כסף זעום בסך ₪ 460 בלבד. ועדיין עסקינן בעבירת חמורה של שוד של מתלוננת צעירה, שנמצאה לבדה במקום עבודתה, בשעת בוקר מוקדמת, כשהנאשם מנצל את חולשתה ופוגע בתחושת הביטחון שלה בשביל בצע כסף.

אשר לרמת הענישה הנוהגת, ניתן ללמוד עליה מפסיקה שמתייחסת לעבירות דומות. בע"פ 7655/12 **אדריס פייסל** נ' **מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 4.4.2013), הורשע המערער על פי הודאתו בעבירת שוד. בית המשפט המחוזי גזר את עונשו של הנאשם ל-30 חודשי מאסר בפועל, ובית המשפט העליון קיבל את הערעור על חומרת העונש והעמיד את עונשו של המערער על 20 חודשי מאסר, בין היתר בשל גילו הצעיר של הנאשם והעדר עבר פלילי. עוד קבע בית המשפט העליון כי מתחם העונש ההולם לעבירות שוד שבוצעו באופן ספונטאני, ללא תכנון מוקדם וללא שימוש בנשק, כאשר הנזק לנפגע העבירה אינו מן החמורים, עומד על תקופה שבין 6 ל-24 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 936/14 **אברהם** נגד **מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 31.8.2014), נדון עניינו של מערער שהורשע בעבירת שוד, בכך שביחד עם שלושה אחרים הגיח בשעת לילה מאוחרת מאחורי אדם אשר שוחח ליד תחנת אוטובוס בטלפון הנייד שלו. המערער הכה את המתלונן בפניו באגרוף, וכתוצאה מכך נפל המתלונן על הקרקע והטלפון נשמט מידי. המערער נטל את הטלפון הנייד ולאחר מכן ניסה לחנוק את המתלונן באמצעות שרשרת שענד על צווארו, כאשר האחרים מונעים את בריחתו של המתלונן. בית המשפט המחוזי גזר את עונשו של המערער, נתין אריתראי, ל-20 חודשי מאסר, בפועל ובית המשפט העליון הותיר את העונש על כנו.

בסופו של דבר, בשים לב לרמת הענישה הנוהגת ולמכלול הנסיבות, נראה כי מתחם העונש הראוי לעבירת השוד בנסיבות שלפנינו הוא בין 10 ל-24 חודשי מאסר בפועל.

אשר לרמת הענישה הנוהגת בעבירה של העלבת עובד ציבור בה הורשע הנאשם, ברע"פ 6455/08 **ברדוגו** נ' **מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 28.7.2008), נדחתה בקשת רשות ערעור בעניינו של נאשם אשר הורשע על יסוד הודאתו, בעבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, העלבת עובד ציבור ותקיפת שוטר. הנאשם נדון ל-6 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס. הנאשם ערער על חומרת העונש ואילו המדינה ערערה על קולת העונש. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה והשית על הנאשם 15 חודשי מאסר בפועל ובית המשפט העליון הותיר את העונש על כנו. בעפ"ג (מחוזי מרכז) **עלאונה** נ' **מדינת ישראל**, (פורסם בנבו, 30.4.2008), נדון עניינו של מערער אשר הורשע באיומים כלפי עובדים סוציאליים בכלא ונדון ל-8 חודשי מאסר במצטבר לעונש אותו ריצה.

עם זאת, נראה לי שהנסיבות שלפנינו קלות יותר מאלה שהיו בשני פסקי הדין שהזכרתי, ולכן נראה כי מתחם העונש הראוי לעבירה זו ונסיבותיה הוא בין מאסר מותנה הצופה פני עתיד ועד 6 חודשי מאסר בפועל, אשר יכול וירוצו בעבודות שירות, כפי שהציעה המאשימה בסיכומיה.

לחובתו של הנאשם יש לשקול את עברו הפלילי, את נסיבות החומרה של העבירות שביצע, וכן את העובדה שביצע את עבירת השוד, כאשר תלוי ועומד נגדו עונש של מאסר מותנה בר הפעלה מתקופת היותו קטין. כאמור לעיל, הוגש בעניינו של הנאשם תסקיר שירות מבחן, ועולה ממנו כי הנאשם מאופיין בחוסר יציבות וקושי ליצור קשר עם גורמי טיפול. שירות המבחן התרשם מסיכון גבוה להתנהגות עוברת חוק והמליץ בסופו של יום להשית על הנאשם ענישה מוחשית בדרך של מאסר בפועל.

מנגד, יש לשקול לזכותו של הנאשם את נסיבות חייו הקשות, שפורטו בתסקיר שירות המבחן ובטיעוניו בא כוחו. מדובר בנאשם אשר בגיל צעיר מאוד חווה פגיעה מינית מתמשכת על ידי בן כתתו בבית הספר ואובחן כסובל מבעיות קשב וריכוז. הנאשם הוא בן יחיד להוריו, שהתגרשו בילדותו, והאם נישאה בשנית ונולדו לה עוד 5 ילדים, אולם הנאשם חווה ממנה דחייה מתמשכת, ולכן ניתק את הקשר עמה, וגם עם אביו ועם אחיו - אינו בקשר.

שירות המבחן ציין בחוות דעתו כי הנאשם מאופיין בחוסר יציבות, היעדר כלים בסיסיים לתפקוד תקין, קושי ליצור קשר עם גורמי הטיפול, וחוסר אמון כלפי אחרים שמאופיין גם בדפוסים אלימים. כמו כן, הוא מאופיין כבעל סיכון גבוה להתנהגות עוברת חוק חוזרת וסיכון גבוה לביצוע עבירות אלימות. מחוות הדעת עולה עוד כי הנאשם אינה מתאים לעת הזאת לקהילה טיפולית, וכי ראוי לבחון בעניינו אלטרנטיבות שיקומיות במסגרת שב"ס.

הנאשם הודה במעשיו, ובכך לא רק חסך בזמן שיפוטי יקר, אלא גם לקח אחריות על מעשיו. במסגרת מעצרו שולב הנאשם בפרויקט בתחום ההתמכרויות "צעד ראשון", ונראה כי הוא מביע נכונות ורצון בסיסי להיגמל ולערוך שינוי בחייו, ואולי יש בכך פתח תקווה לעתיד טוב יותר לנאשם. בדברו האחרון הביע הנאשם חרטה על מעשיו, והתרשמתי כי כנים דבריו, ואת כל השיקולים הללו, וכן את גילו הצעיר, יש לשקול לזכותו של הנאשם.

סוף דבר, לאחר ששקלתי את מכלול נסיבותיו של הנאשם, ואת השיקולים לקולא ולחומרה שפורטו לעיל, החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 18 חודשי מאסר בפועל וזאת החל ממעצרו ביום 14.12.2016.
- ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור בתקופת התנאי עבירת רכוש או אלימות מסוג פשע.
- ג. 3 חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור בתקופת התנאי עבירה של העלבת עובד ציבור.
- ד. המאסר המותנה בן 4 חודשים, שתלוי ועומד נגד הנאשם בת"פ 57528-05-14 מבית משפט לנוער באשקלון, מופעל באופן שחודשיים מתוכו ירצו במצטבר והחודשיים הנותרים בחופף לעונש אותו מרצה הנאשם, כך שבסך הכול ירצה הנאשם 20 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו כאמור לעיל.
- ה. פיצוי למתלוננת בסך 1,000 ₪, אשר ישולם בשני תשלומים חודשיים שווים ורצופים שך 500 ₪ כל אחד, החל מיום 20.9.2018.

בנסיבות העניין, לא ראיתי מקום לגזור על הנאשם גם קנס כספי, בנוסף לפיצויים שהוטלו עליו.

ניתן היום, כ"ג תמוז תשע"ז, 17/7/2017, בהעדר הצדדים.